

**Житомирський медичний інститут
Житомирської обласної ради**

Кафедра «Технології медичної діагностики та лікування. Громадське здоров'я»

Силабус

навчальної дисципліни

«Клінічна фармакологія з токсикологією»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань :22 «Охорона здоров'я»

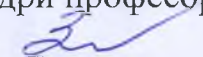
Спеціальність :223 «Медсестринство»

Освітньо-професійна програма: «Екстрена медицина»

Вид дисципліни: обов'язкова

Мова викладання: державна

Форма навчання: денна

Затверджено на засіданні кафедри
«Технології медичної діагностики та
лікування. Громадське здоров'я»
Протокол №1 від «30» серпня 2021 р.
Завідувач кафедри професор, д.п.н
Заблоцька О.С.

1. Загальні положення

Житомирський медичний інститут Житомирської обласної ради прагне зберегти територію закладу місцем роботи та навчання для викладачів, співробітників і студентів, де немає будь-яких форм забороненої дискримінації та переслідувань. Якщо у вас є сумніви з приводу такої поведінки, зверніться до психологічної служби інституту (контактний телефон: 0412-46-19-62) або куратора групи.

З метою запобігання, виявлення та протидії академічного плагіату в наукових та навчальних працях викладачів, науковопедагогічних працівників інституту та студентів в закладі розроблено «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях працівників та студентів Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради».

Порядок відпрацювання пропущених занять з поважних та без поважних причин студентами інституту регламентується «Положенням про порядок відпрацювання студентами Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять».

Житомирський медичний інститут Житомирської обласної ради дотримується стандартів, які сприяють повазі і людській гідності в освітньому середовищі, академічній доброчесності та професіоналізму. Сексуальні провини і насильство у відносинах в будь-якій формі суперечать місії і основним цінностям інституту, порушують політику інституту. Якщо ви, або хтось із ваших знайомих постраждав від сексуального насильства, переслідування або сексуальної експлуатації, зверніться до психологічної служби інституту (контактний телефон: 0412-46-19-62).

2. Структура силябусу навчальної дисципліни

2.1. Загальна інформація про викладача

Назва дисципліни	«Клінічна фармакологія з токсикологією»
Викладач	Нікітченко Вікторія Миколаївна, асистент кафедри «Лабораторна діагностика»
Профайл викладача	https://www.zhim.org.ua/kaf_ldgz.php
Контактний телефон	063-016-14-16
E-mail:	Vikkin385@gmail.com
Сторінка дисципліни	в системі інтранет
Консультації	Онлайн комунікація з використанням відео-або аудіотехнологій (ZOOM, Viber (+380630161416), Skype, Telegram, електронна пошта) в робочі дні з 9.30 до 17.30

2.2 Назва навчальної дисципліни

«Клінічна фармакологія з токсикологією»

2.3.Призначення навчальної дисципліни

Клінічна фармакологія – наука, що вивчає дію лікарських речовин на організм хворої людини. Основним завданням дисципліни є оптимізувати медикаментозну допомогу хворому, зробити її максимально ефективною, нешкідливою та економічно доступною.

2.4. Мета вивчення дисципліни

Метою навчальної дисципліни є підготовка конкурентноспроможного, висококваліфікованого, компетентного фахівця, здатного вирішувати практичні проблеми і задачі у галузі охорони здоров'я із застосуванням положень теорій та методів фундаментальних, медичних та клінічних наук. набуття системних знань з курсу «Клінічна фармакологія» як невід'ємної складової частини навчання і об'єктивної оцінки фахової придатності та майстерності майбутнього парамедика.

2.5. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення дисципліни «Клінічна фармакологія з токсикологією» є:

- забезпечення досягнення майбутніми фахівцями якісно нового рівня у засвоєнні знань з клінічної фармакології, розуміння ними оптимальних шляхів поліпшення навчання і професійної орієнтації студентів, подальшого підвищення рівня їх морального, фізичного й естетичного виховання;
- пізнавати нові зв'язки й відношення об'єктів, розширяти і поглиблювати свої знання про них;
- володіти навичками збору інформації, використовувати отриману інформацію та результати її аналітичної обробки для набуття фахових знань та навичок з певних складових професійної діяльності;
- забезпечувати професійну безпеку, безпеку життєдіяльності та дотримання правил техніки безпеки і охорони праці в галузі на робочих місцях в поліклініці, стаціонарі та в лабораторіях різного профілю;

2.6. Формат навчальної дисципліни

Blended Learning – викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п.

Під час сесії формат очний, у міжсесійний період – дистанційний.

2.7. Результати навчання

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти та Освітньої професійної програми підготовки бакалаврів медсестринства дана дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей.

Компетентнісний потенціал предмета та результати навчання:

Загальні:

- здатність навчатися та самонавчатися;
- здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою;
- здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел;
- здатність застосовувати знання на практиці;
- здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей;
- здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до

різноманітності;

- відповідально ставитися до завдань і обов'язків.;

Спеціальні (фахові):

- здатність оцінити місце події на наявність загроз власному життю і життю інших людей, виявити фактори, що впливають на стан та здоров'я пацієнтів та забезпечити власну безпеку;
- здатність прийняти рішення про обсяг допомоги та госпіталізацію;
- здатність розраховувати дозу лікарських засобів, які вводяться пацієнту;

Результати навчання згідно профілю програми, після вивчення дисципліни:

- знати і розуміти роль та обов'язки парамедика в системі екстреної медичної допомоги;
- знати і розуміти анатомію, фізіологію та інші фундаментальні медичні науки, що лежать в основі спеціалізації «Екстрена медицина», на рівні, необхідному для досягнення інших результатів освітньої програми;
- знати групову належність затверджених лікарських засобів, особливості їх фармакокінетики та фармакодинаміки, способи введення, дозування, показання, протипоказання, взаємодію між собою, побічні ефекти, передозування та способи їх усунення, в т.ч. наркотиків;
- продемонструвати здатність використовувати належні комунікативні навички та поведінку з пацієнтом, його родиною, колегами та персоналом медичних закладів, у т.ч. однією із поширених європейських мов.

2.8.Обсяг та ознаки дисципліни

Вид заняття	Кількість годин
Лекції	24
Практичні заняття	32
Самостійна робота	49

Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс	Семестр	Спеціальність	К-ть кредитів/ годин	К-ть змістовних модулів	Вид контролю	Нормативна / вибіркова
2020	2	2	223 «Медсестринство»	3,5	2	Екзамен	нормативна

2.9.Політика навчальної дисципліни

Положення про розробку силабусів навчальних дисциплін; Положення про дистанційне навчання, Положення про організацію освітнього процесу, Порядок ліквідації академічної заборгованості студентів, Положення про участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти, Положення про порядок створення та організацію екзаменаційної комісії, Положення про порядок реалізації студентами

права на вільний вибір навчальних дисциплін, Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях науково-педагогічних, Положення про порядок проведення практики студентів, Положення про порядок відпрацювання студентами пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять, Положення про перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці для студентів, Положення про академічну мобільність, Положення про диплом з відзнакою, Положення про внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення здобувачів вищої освіти та ін.

2.10. Навчально-методична карта дисципліни

Тиждень, дата, години, аудиторі я	Тема, основні питання (розкривають зміст і є орієнтирами для підготовки до модульного і підсумкового контролю)	Форма діяльності (заняття) / формат	Матеріали	Література, інформаційні ресурси	Завдання	Вага оцінки	Термі н викона ння
Модуль І. Клінічна фармакологія з токсикологією							
за розк- ладом	Тема 1. Загальні питання клінічної фармакології. Корекція небажаної дії ліків. Клінічна фармакокінетика як розділ клінічної фармакології, що вивчає процеси біотрансформації фармакологічних засобів. Особливості розподілу, екскреції, елімінації лікарських препаратів в організмі здорової і хворої людини. Предмет дослідження клінічної фармакокінетики: всмоктування, розподіл, пов'язання з біохімічними структурами організму, біотрансформація та виведення фармакологічних препаратів.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	1, с. 5-63	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу
за розк- ладом	Тема 2. Клінічні аспекти застосування фармакологічних засобів, які діють на ЦНС. Класифікація засобів, що впливають на ЦНС. Засоби збуджувальної та пригнічуючої дії. Наркоз, визначення та стадії наркозу. Клінічне застосування засобів для наркозу. Стадії	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	1, с. 546-555	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу

	наркозу. Фармакокінетика та фармакодинаміка засобів для інгаляційного та неінгаляційного наркозів. Клінічне застосування ефіру та фторотану, профілактика розвитку побічних дій.						
за розк- ладом	Тема3. Основні принципи фармакотерапії в клініці серцево-судинних захворювань. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Засоби, що впливають на серцево-судинну систему. Серцеві глікозиди. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Антиаритмічні препарати. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Вазоділататори. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Сечогінні препарати. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Блокатори бета-адренорецепторів. Антагоністи кальцію (селективні та неселективні). Засоби, що впливають на ренін-ангіотензивну систему. Кардіотонічні препарати. Неглікозидні кардіотоніки. Антиангіральні засоби. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Фармакотерапія інфаркта міокарда. Антигіпертензивні засоби. Фармакокінетика та фармакодинаміка.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	1, с. 226-255	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу
за розк- ладом	Тема4. Засоби, що впливають на функції органів дихання. Протиастматичні засоби. Адренергічні препарати для інгаляційного застосування. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Антихолінергічні засоби у лікуванні бронхіальної астми. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Стимулятори дихання. Протикашльові засоби. Відхаркувальні засоби. Бронхолітики. Засоби, що застосовують при	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	1, с. 354-391	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу

	набряку легень. Фармакокінетика та фармакодинаміка.						
за розкладом	Тема 5. Клінічна фармакологія засобів, що впливають на згортання крові. Антитромботичні засоби. Антагоністи вітаміну К. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Група гепарину. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Нові напрями у фармакології препаратів групи гепарину. Антиагреганти. Ферменти. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Антианемічні засоби. Препарати заліза. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Препарати вітаміну В12 і фолієвої кислоти. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Інша антианемічні препарати.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	1, с. 199-225	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	0	Згідно розкладу
за розкладом	Тема 6. Клінічна фармакологія засобів, що впливають на травну систему . Гіполіпедемічні засоби. Препарати, що знижують концентрацію холестеролу та тригліцеридів у сироватці крові. Інгібітори ГМК КоА-редуктази. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Антацидні засоби. Противиразкові засоби. Вітрогонні засоби. Засоби, що вживаються при міліарній патології. Препарати, які вживаються при захворюваннях печінки. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Ферментні препарати. Ліпотропні речовини. Кортикостероїди для системного вживання. Фармакокінетика та фармакодинаміка. Глюкокортикоїди. Протимікробні засоби для системного вживання. Засоби, що впливають на апетит. Засоби, які застосовують при порушенні	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	1, с. 257-322	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	0	Згідно розкладу

	секреції шлункового соку. Засоби, що впливають на моторику шлунка. Засоби, які застосовують при порушенні секреції залоз кишок. Засоби, що впливають на моторику кишок. Засоби, які застосовують для діагностики захворювань органів травлення. Фармакокінетика та фармакодинаміка.						
за розк- ладом	Тема 7. Клінічна фармакологія антибіотиків. Їх роль у профілактиці інфекційних захворювань. Фармакокінетика та фармакодинаміка антибіотиків різних груп, сульфаніламідних препаратів. Фармакотерапія антибіотиками.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	1, с. 556-595	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	0	Згідно Розкладу
за розк- ладом	Тема 8. Фармакотерапія порушень гормональної функції. Кортикостероїди, фармакокінетика та фармакодинаміка. Глюкокортикоїди, фармакокінетика та фармакодинаміка. Особливості застосування та дозування, взаємодія з іншими препаратами.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	1, с. 675-702	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	0	Згідно Розкладу
за розк- ладом	Тема 9. Вітамінотерапія. Вітамінотерапія. Полівітамінні засоби. Фармакокінетика та фармакодинаміка.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	1, с.395-433	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	0	Згідно розкладу

за розк- ладом	<p>Тема 10. Сучасні погляди на фармакотерапевтичну корекцію імунного статусу організму людини.</p> <p>Клінічне застосування засобів, що впливають на імунні процеси організму людини.</p> <p>Фармакокінетика та фармакодинаміка, механізм дії імуностимуляторів. Клінічні показання до їх застосування.</p> <p>Фармакокінетика та фармакодинаміка, механізм дії імунодепресантів. Клінічні показання до їх застосування.</p> <p>Імунодепресивна дія глюкокортикостероїдів.</p>	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	1, с.433-485	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	0	Згідно розкладу
за розк- ладом	<p>Тема 11. Клінічна фармакологія протиалергійних та протизапальних засобів.</p> <p>Протиалергійні засоби. Класифікація. Основні питання фармакодинаміки, фармакокінетики та фармакотерапії протиалергійних засобів.</p> <p>Застосування при різних алергійних процесах. Побічні ефекти та профілактика. Виписування рецептів.</p> <p>Розв'язування фармакологічних і ситуаційних задач.</p> <p>Протизапальні засоби. Класифікація. Основні питання фармакодинаміки, фармакокінетики та фармакотерапії протизапальних засобів.</p> <p>Застосування за різних запальних процесів.</p> <p>Побічні ефекти та профілактика.</p>	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	1, с.395-442	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	0	Згідно розкладу

за розк- ладом	<p>Тема 12. Медикаментозна терапія невідкладних станів при гострих інтоксикаціях ліками та отрутами. Медикаментозне отруєння. Основні принципи лікування гострих отруєнь ліками та отрутами. Заходи щодо запобігання всмоктуванню в разі гострого отруєння ліками та отрутами, максимальне видалення їх з організму. Застосування антидотів, функціональних антагоністів, стимуляторів фізіологічних функцій. Застосування засобів невідкладної допомоги в разі пригнічення дихання, колапсу, гострої серцевої недостатності, спазму бронхів.</p>	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	2, с.427-434	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	0	Згідно розкладу
за розк- ладом	<p>Тема 1. Взаємодія лікувальних засобів. Корекція небажаної дії ліків. Клінічна фармакологія засобів, що діють на центральну нервову систему. Абсорбція, екскреція, біодоступність, біотрансформація фармакологічного препарату. Фармакологічний ефект, види дії лікарських засобів, вплив різних чинників на фармакотерапевтичний ефект фармакологічного препарату. Взаємодія лікарських засобів. Корекція небажаної дії ліків з урахуванням віку, статі, маси тіла та супутніх захворювань. Клінічне застосування засобів, що впливають на ЦНС.</p>	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Інструкції до практичних занять	1, с.5-63 546-555	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Розв'язати тести Виписати препарати у рецептах	8	Згідно розкладу
за розк- ладом	<p>Тема2. Клінічна фармакологія засобів, що впливають на функції органів дихання. Клінічна фармакологія засобів, що впливають на ССС. Бронхолітичні засоби. Антиангінальні засоби. Комплексна терапія інфаркту міокарда. Гіпертензивні засоби, які застосовують при</p>	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Інструкції до практичних занять	1, с.226-255 354-391	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Розв'язати тести Виписати препарати у	8	Згідно розкладу

	вазомоторному шоці і колапсі. Клінічна фармакологія засобів, які регулюють водно-сольовий обмін та кислотно-лужну рівновагу.				рецептах		
за розк- ладом	Тема 3. Фармакотерапевтична корекція розладів гемопоезу і гемокоагуляції. Клінічні аспекти застосування коагулянтів та антикоагулянтів. Їх фармакокінетика та фармакодинаміка. Порівняльна характеристика засобів для лікування залізодефіцитної анемії. Профілактика розвитку ускладнень. Роль вітамінів у лікуванні мегалобластичної анемії. Фармакокінетика та фармакодинаміка антиагрегатних засобів. Застосування фібринолітичних засобів та препаратів крові.	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Інструкції до практичних занять	1, с.199-226	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Розв'язати тести Виписати препарати у рецептах	8	Згідно розкладу
за розк- ладом	Тема 4. Клінічна фармакологія захворювань органів травлення. Клінічна фармакологія засобів, що регулюють водно-сольовий обмін та кислотно-лужну рівновагу. Фармакотерапія виразкової хвороби шлунка та 12-типалої кишки. Клінічні аспекти застосування засобів, що підвищують секрецію шлункового соку. Фармакокінетика та фармакодинаміка жовчогінних засобів, гепатопротекторів та проносних засобів. Застосування сечогінних засобів.	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Інструкції до практичних занять	1, с.257-322	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Розв'язати тести Виписати препарати у рецептах	8	Згідно розкладу

за розк- ладом	Тема5. Клінічна фармакологія антибіотиків. Клінічні аспекти застосування антибіотиків, сульфаніламідів. Протитуберкульозні та протисифілітичні препарати. Хіміотерапія протозойних, вірусних, грибкових, пухлинних захворювань, глисних інвазій.	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Інструкції до практичних занять	1, с. 556-595	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Розв'язати тести Виписати препарати у рецептах	8	Згідно розкладу
за розк- ладом	Тема 6. Клінічна фармакологія гормональних та вітамінних засобів, корекція порушень імунного статусу організму людини. Клінічні аспекти застосування гормональних препаратів. Вітамінотерапія. Полівітамінні засоби. Роль імуностимуляторів та імунодепресантів на організм людини.	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Інструкції до практичних занять	1, с. 675-703	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Розв'язати тести Виписати препарати у рецептах	8	Згідно розкладу
за розк- ладом	Тема7. Протиалергійні та протизапальні засоби. Медикаментозна терапія невідкладних станів при гострих інтоксикаціях ліками та отрутами. Фармакотерапія невідкладних станів при гострих інтоксикаціях ліками та отрутами.	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Інструкції до практичних занять	2, с. 427-434	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Розв'язати тести Виписати препарати у рецептах	8	Згідно розкладу
за розклад ом	Тема 8. ПМК з модуля 1	Практичне заняття / <i>Face to face</i>	Варіанти тестових завдань (Edmodo)		Повторити теоретичний матеріал і тести	40 балів	Згідно розкладу

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Клінічна фармакологія з токсикологією»

Модуль 1

Модуль I							ІДРС	ПМК	Сума
Поточне тестування та самостійна робота									
ЗМ 1				ЗМ 2			4	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7			
8	8	8	8	8	8	8			
60									

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, , практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

Рекомендована література:

Базова:

1. Клінічна фармація [Текст] : підруч. для ВНЗ / О.Я. Бабак [та ін.] ; за ред.: О.Я. Бабак, О.М. Біловола, І. С. Чекмана ; НФаУ. —К: Медицина,2015. – 768 с.
2. Аналітична токсикологія : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / С. В. Баюрка, В. С. Бондар, С. І. Мерзлікін та ін. — Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2017. — 384 с.
3. Клінічні дослідження. Терміни та визначення : довід. для студентів вищ. навч. закл./ за заг. ред. В. М. Коваленка, І. А. Зупанця. — Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. — 340 с.
4. Яковлева, Л. В. Основи медичної стандартизації : навч. посіб. / Л. В. Яковлева. – Х. : НФаУ, 2015. – 116 с.

5. Котвіцька А.А., Пузак Н.О., Волкова А.В., Суріков О.О., Черкащина А.В., Кубарева І.В., Пузак О.А. Екстремальна медицина : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів Х.: НФаУ, 2014. – 124 с.
6. А. Ф. Пиминов, В. А. Якущенко, Т. Д. Губченко, А. И. Квитчатая, Л. И. Шульга, Д. Л. Великий, С. Н. Ролик, Н. А. Домар, О. Г. Бердник. Нанотехнологии в фармации и медицине: Монография /Под общ. редакцией проф. А. Ф. Пиминова.—Т. 1., Т.2— Н 25 Харьков: Факт, 2014.
7. Фармакологія: Підручник для мед. ВНЗ I—III р.а. — 7-ме вид., перероб. і доп. Затверджено МОЗ / Нековаль І.В., Казанюк Т.В. — К., 2016. — 552 с.
8. Клінічна фармакологія невідкладних станів у практиці стоматолога: Навч. посіб. для студ. стомат. ф-тів, лікарів-інтернів, лікарів-стоматологів. Рекомендовано Вченою радою ХНМУ / За ред. О.М. Біловола. — К., 2018. — 296 с.
9. Клінічна фармакологія та фармакотерапія в стоматології: Навч. посіб. для мед. ВНЗ III—IV р. а. Рекомендовано Вченою радою НМАПО ім. П.Л. Шупика / Мазур І.П., Хайтович М.В., Голопихо Л.І. — К., 2018. — 376 с.
10. <https://stud.com.ua/27625/meditsina/farmakologiya>
11. https://stud.com.ua/45145/meditsina/klinichna_farmakologiya

Допоміжна:

1. Клінічна фармакологія : Підручник / Кол. авторів; за ред. О.Я. Бабака, О.М. Біловола, І.С. Чекмана. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: Медицина, 201. — 776 с.4
2. О.В. Давидович, Н.Я. Давидович «Клінічна фармакологія з рецептурою», м. Київ. 2008 р.
3. Т.В. Казанюк, І.В. Нековаль «Основи фармакології та рецептури», м. Київ. 2008 р.
4. Залюбовська О.І., Коваль С.М., Литвинова О.М. Клінічна фармакологія : Підручник. — Х.: Видавничий Дім «Інжек», 2016. — 688 с.
5. Клінічна фармакологія : Підручник для студентів і лікарів / [Абдуєва Ф. М.,
6. Бичкова О. Ю., Бондаренко І. О. та ін.]; за загальною редакцією М. І. Яблунчанського
7. та В. М. Савченка. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 201 1. – 405 с.
8. В.Г. Купес «Клінічна фармакологія», 2014 р.
9. Н.Н. Карнищенко, В.В. Хорошко, С.А. Сергеева «Фармакокінетика», 2001 р.
10. Методичні рекомендації «Доклинические исследования лекарственных средств», 2002 р.
11. Сіренко В.М. «Артеріальна гіпертензія», 2011 р.
12. Скакун М.П. «Фармакологічна термінологія», 2012 р.
13. Москаленко В.Ф., Волосовець О.П., Яворський О.П., Артемчук Л.М., Белан С.М., Булах І.Є., Жегулович В.Г. «Вища медична освіта і Болонський процес».
14. Н.Б. Анісімова, Л.І. Литвинова «Клінічна фармакологія», Фенікс. 2015 р.
15. Чекман І.С. и соавт. «Фармакология. Рецептура. Практические занятия». 2013 р.
16. Чекман І.С. «Клінічна фітотерапія». 2013 р.
17. Машковский М.Д. «Лекарственные средства», 2010 р.

18. Дроговоз С.М., Страшний В.В. «Фармакологія на допомогу лікарю, провізору, студенту», 2015 р.
19. https://pidruchniki.com/75707/meditsina/farmakologiya_na_dopomogu_likaryu_provizoru_studentu

Викладач В. Шост
(підпис)